

ВÖР ФРОНТ

№ 68
(609)

Газет лезöны
В К П (б) Кулöмдинса
райком да райсполком

Август
2
1937 во

Јонмöдам рöдиналыс дорјысан вынсö!

Осоавиахим, кодi лоö мас-сöвöј добровольнöј организа-цијаби i медвоз политическöј организацијаби, аслас радјасын котыртö уна миллон сöветскöј патриотјасöс. Воедiтывајтны аслас шленјасыс великöј социалистическöј рöдиналыс преданнöј патриотјасöс ем ыжыд да честа мог Осоавиахимын вескöдлысаслди. Тајö ужас мијан партијно-комсомольскöј организацијас објазанöс сетны быдлуна отсöг первичнöј осоавиахимовскöј организацијаслы.

Онi Осоавиахим гöтöвiтчö асла III-öд всеоюзнöј сјезд же лö. Став первичнöј организацијасын та могыс öни нубöдöны руководашщöј органјасöс бöрјöмјас. Улысса организацијасын бöрјöсöмјасыс нубöдöны воедöн, а областнöј, краевöј да централнöј органјасöс бöрјöмыс кутас муины гуеди.

Могыс партинöј организа-цијаслди öни сыын, медым обеспечитны збыл вылö быдлуна политическöј вескöд-лöм бöрјöсöмјасöс нубöдöмын да сiзiкöн бöрјысан собра-нiејас вылын паскöдны фе-рственнöј большевiстскöј само-критика ужын тырмытöмтор-јас вылö, бöрјыны осоавиа-химовскöј организацијасса руководство рöдиналыс пре-даннöј, обороннöј делö ра-фејтыс jöздс.

Бöрјöсöмјас нубöдiгöн öти главнöј могöн лöд—нешкы-ны подлö бандiт Ефеманлыс да сiјö прiснешникјаслыс вредiтелскöј последствiејас-сö. Тöдса, мыј мијан районнöј осоавиахимовскöј руковод-ствоын вел дыр пукалис троцкистскöј последыш Плос-ков. Тöдса i сiјö, мыј Плос-ковлöн подручнöјјасыс вöли-ны первичнöј организацијас-ын. Прiмер вылö, дереван-нöјса организацијаын пукалис моралнöја зiкöз разложитчöм морт Нестеров, а райсоветса руководiтелјас ез ещаме сiјöс афишрүjtлыны... пере-дöвöдiн.

Вооружитны осоавиахимов-скöј массаöс революционнöј бöителностöн, помöз ердöд-ны да весавны организаци-яöс став чуждöј элемент-јасыс, серјознöја бостеынн руководстволы у ж с ö организационнöја јонмöдöмö да сiзiкöн кыпöдны шленјас пöвсын политическöј вопi-танiе, — со мыјјас колö кутны тöд вылын бöрјöсöмјас нубöдiгöн.

Колана, медым Осоавиахим гöтöвiтiс унжык стрелокјасöс, ПВХО значкiстјасöс, параш-үтистјасöс. Но тајö лöд еща. Осоавиахимлы колö воспиты-вајтны сещöм стрелокјасöс, кодјас ескöн тöдiсны, кодлы да мыјыс најö кутасны лыжыны, быд стрелок i осоавиахимовец медым бура разбрајтчисны сложнöј поли-тическöј обстановкас.

Торја ыжыд выманiе колö сетны Осоавиахимö выл шлен-јасöс кыскöм вылö. Мијан колхозјасын да сiктјасын öндöз организацијасыс iчöт лыда-öс. Колö добiтчыны, медым быд колхозын, учреждение-ын вöли работоспособнöј осо-авиахимовскöј организација.

Первичнöј организацијасын бöрјöсöмјас нубöдöмкöд jiтöд-ын кыпöдны Осоавиахимлыс ролсö, кыпöдны сылыс поли-тическöј да обороннöј ужсö — ем öти петкöдлас мијан рöдиналыс дорјысан вынсö јонмöдöмлöн, ужалыс jöздс оборона ужö бостöдöмлöн.

Ј У Ö Р Ј А С

Август 10-öд лунö Кулöмдинын чукöртсö колхознöј ком-соргјаслöн кујим лунја семинар. Став комсоргјаслы локны колö быт.

РАЙКОММОЛ

Август 13-лунö Кулöмдинын чукöртсö началнöј комсо-мольскöј политшколајасыс пропагандистјаслди кујим лунја семинар.

Став пропагандистјаслы локны быт.

Райкоммол

Кызи ти велöданныд выл бöрјысан закон?

Кулöмдинса селсöвет улын весiг
учiтелјас абу тöдсаöс
бöрјысан законöн

Стенын öшалыс часi кучкалис нол час. Сел-сöветын пукалим нолöн. Председател Ал. Ник. Рас-сыхајев јорт вiставлис, кодјасöс селсöветса актив пöвсыс закрепiтöма кол-хозјасö, медым тöдмöдны ужалыс jöздс Верховнöј Сöветö бöрјöсöмјас жы-лыс Положенiеöн. Закре-пiталöм активистјас пöвсыс селсöветын мијанкöд щöщ пукалис i кужбаса начал-нöј школаын јуралыс Пономаревскiј јорт: селсö-ветлöн сiјöс прикрепитöма „Гигант“ колхозö.

Кор селсöветса предсе-дател Рассыхајев iнома-лис сорнисö активистјасöс колхозјасö расстановiтöм жылыс, тајö строкајасöс гiжыс селсöветын прiсут-ствуйтысјас возö сувтö-дiс ташöм вопрос:

— А став прикреплоннöј активистыс бура тöдса бöрјысан законнас?

— Кыжö?! Ставныс тöдсаöс, ми налы селсö-ветсан газетјас i быдсöн мöдöдалим, вочавiзö пред-седател.

— Пономаревскiј јорт, вај те меным разјаснит ташöм вопрос; возта бöр-јысiгјас дырјi мијан бöр-јысан участокјас вöлины быд колхозын, сiктын, предпрiјатiеын, цехын, а öни бöрјысан участокјасыс лöсöдсöны сещöм рас-чотыс—öти у ч а с т ö к 1500-2500 олыс морт вылö.

Мыын танi лöд разницаыс? ...Ставöн лантисны да вiтчысöны, мыј вiсталас Пономаревскiј.

Адзöмöн, мыј сiјö оз гöгöрво разницаö, ме шы-аса селсöветса секретар Игнатов јорт дiнö да кора мездыны „тупикыс“ Пономаревсöс.

— Ме ногыс разницаыс сыын, мыј важöн jöзыс вöлины несознателнöјöс да оз локны собранiе вы-лас ...

Шыасiс сесса i Понома-ревскiј:

— Онi техникаыс слож-нöјжык...

I кызи адзанныд, неко-дi ез сет правилнöј воча-кыв. Тајö-жö вопрос вы-лас ез сетны колана воча-кыв i партшколаын велöд-чысјас Пiменов да Опа-рiн јортјас i налöн пропа-гандист Ајбабiн јорт, көт ескöн најö i пöшти лун вö-ли пукалöмны бöрјысан за-кон велöдöм вылын. Кон-султантö пöртчöмöн лöс разјаснитны, мыј 1924 вога Конституција серти сöветја-сö бöрјöсöмјасыс мунисны предпрiјатiејасын, колхо-зјасын, цехјасын да мукöд производственнöј јединица-јасын сы понда, медым не лезны бöрјöсöмјасын участвуйтны нетрудовöј jöзлы, бöрјысан праваыс лiшитöм jöзлы.

Селсöветын бöрынжы-кас тыдовтчис i сiјö, мыј учiтел Пономаревскiј јорт весiг öноз-на абу лыддыв-лöма i ачыс СССР-са Вер-ховнöј Сöветö бöрјöсöм-јас жылыс Положенiеöс да мијанлы сетис вiтчыстöм вопрос:

— А Верховнöј Сöветас бöрјöсöмыс дашкö öни мунö-нiн?

Тајö откровеннöј сор-нисыс ме чајта вывод вö-час райсполком, селсöве-тыскöд кодi неуна оз су-лав öти крыша улын. М.

Лока ужасы щощ мыжа і райкоммол

Райсполком берса комсомолскöй организацијалөн вöли став позанлуныс ужсö буржыка пунктöм вылö. Но, кызі тыдовтчис отчотно-выборнöй собраније вылын, организацијаыс ужалöма зев лока.

Отчотно-выборнöй собраније вöли назначитöма јул 27-öд лунö 6 часан, но 6 час кезлас локтисны сöмын 4 комсомолец. Ковмис виччысны зон час, медем чукöрмыны 22 мортлы. Ез воны 7 морт: Зуев да Попов-командировкаын, Јесева — кага вичны пуксöма да с в.

Тажö фактыс висталö-нин, мыј комсомолецјас повсын дисциплинаыс улын. Собраније вылын ковмис обсудитны вопрос Липин жылыс (ужалö райздравын) да Госбанкыс сöм бостигөн подлог вöчöмыс собраније вöтлис сјöс комсомол радыс.

Комсомолецјас повсö веекавлöмны на ролөн врагјас, кызі Плоскова да Романов. Организацијалөн ез тырмы суслуныс тажö врагјассö ердöдом вылö, Плосковаöс, пример вылö. ердöдис да вöтлис комсомол радыс райкоммолөн пленум, а ез первичнöй организација.

Комсомолскöй организација нинöм ез ував, медем јонмöдны ужсö Осоавиахим да МОПР организацијајаслыс. Нинöм сјажö оз вöч і антирелигиознöй пропаганда јонмöдöм куза.

Политшколајасö велöдчыны комсомолецјасöс формалнöја прикрепиталöма, но велöдчöмас ыжыдалö сезонщина.

Маж тöлысхан-нин началнöй школаын политзаңатіеыс абу вöлöма, а райкоммол да комитет лыдöдны тајöс нормалнöјөн.

Лока ужсö пунктöма несоюзнöй томјöзкöд. Тајö тöдчö организација быдмöмын: отчотнöй кадколастö примитöма сöмын кык мортöс.

Став тајö тырмытöмторјассö вöли бостöма јос критика улö. Колö чајтны, мыј тајö критикаыс колана выводјас вöчас і выл руководство і райкоммол. Комитетлыс отчотнöй кадколастса ужсö собраније шуис неудовлетворителнöјөн.

Гусөн гöлöсүйтöмөн комитетса шленјасөн бöрјисны Шахов (секретар), Самарин, Навиков Иванов, Пархачева јортјасöс
Н. КАТАЈЕВА.

Луксембургскöй селскохозјаственнöй техникум (Грузинскöй ССР) гöтöвитö специалистјасöс вина вöчöм куза да полеводство куза.

СНИМОК ВЫЛЫН: Велöдчöмын выпускник-отличницајас, Киров нима колхозыс колхозницајас Јулија Вухер, Роза Кисс да Флора Бекк јортјас.

Улныров новлис сöмын комсоргыс нисö.

Ручса территориалнöй решенијеын гижисны, мыј организацијаыс комсомолецјас виччысисны, мыј комсорг Улныров аслас отчотнöй докладын тырвыжö петкöдлае организацијалыс ужсö дај торјөн сувтлас аслас уж жылыс. Но нинöмыс тајö ез тыдовтчы отчотно-выборнöй собраније вылын. Комсорг сорнитис „вöбще“, нинöм ез вистав аслас лок уж жылыс, артимис критикатöм отчот.

Правилнöја донјалис собраније комсоргыс ужсö:

комсорг Улныров ужалис јавö неудовлетворителнöја. Поэтöм факт тыдовтчис собраније вылын: комсомолка Гулајевалыс шленскöй взноссö комсорг абу примитлöма сизим тöлыс чöж.

Гусөн гöлöсүйтöмөн комсоргөн собраније бöрјис Ануфријев јортöс, районнöй конференција вылö делегатöн Моторин јортöс.

Г. МОТОРИН

Бöрјисан закон колö тöдны быд ужалысгы

Выл бöрјисан закон пöртö олмö советскöй бöрјисан праволыс великöй принципјассö, кодöс гижöма Сталинскöй Конституцијаын. Историјаын медроззаныс пыртö збыл вöеобщöй, равнöй да вескыд бöрјисан право гусөн гöлöсүйтöмөн.

Буржуазнöй странајас повсыс весиг медрса демократическöјјасас (Францијаын, Англијаын, Америкаын) ез вöвлы да абу вöеобщöй бöрјисан праволыс. Германияын да Италијаын фашистскöй диктатура збылыссö бырöдис бöрјисан законјассö, сјажö, кызі бырöдис і конституцијассö.

Бöрјисöмјасын мијан участвүтöны став граждана, кодлы тырöма 18 арöс, расöвöј да националнöй принадлежност вылö, вероисповеданије

да образованије вылö, оседлост вылö, социалнöй да имущественнöй положеније вылö да важна уж вылö вичöдтöг. Оз вермыны бöрјисны да лоны бöрјöмајасөн сöмын јöјјас да јöз, кодјассö бöрјисан правојасыс лишитöма судөн.

Ташöм збыл вöеобщöй бöрјисöмјассö, кызі СССР-ын, оз тöд вöти мöд государство. Напрімер, Америкаын бöрјисан правоннöй ползүйтöдны 21 арöсыс не томжык јöв. Но і најö, кодјаслөн ем тајö арлыдыс, вермöны бöрјисны, но оз вермыны лоны бöрјöмајасөн. Советскöй бöрјисан закон серти лöсöдöма медрса улын арлыд став мирас—18 арöс. Мијанöн бöрјисан закон оз торјöдөн, оз јукыс активнöй (бöрјисны право) да пассивнöй (бöрјö-

майн лоны право) правојас вылö.

Лицемернöја лыдöдөнн, бытöккö армија сулалö „бокыи политикаыс“, буржуазнöй конституцијајас лишитöдны бöрјисан правојасыс салдатјассö, матросјассö да став нисшöй военнослужащöјјассö.

Англијаын, Америкаын, Јапонијаын бöрјисныс, медем получитны гöлöслыс право, должен овны öти местаын вожынсан кык вöдз. Америка луныв вит штатјасын 2 миллион да 200 сурс негрныс бöрјисöмјассö збылыс лөзöны сöмын 19 сурс морт.

Населенијелыс жын јöзсö —нывбабајассö лишитöма бöрјисан правојасыс уна капиталистическöй странајасын (Франција, Белгија, Италија, Јапонија да мукöдлаын).

Мијан быд бöрјисан округ Сојузса Советö бöрјисöмјас дырјі охватывајтö 300000 населенијес да мöдöдö öтик депутатöс. Кандидат депу-

татö вермö гöлöсүйтчыны сöмын öти округын. Мöдногөн вöчсö буржуазнöй странајасын. Америкаын быд штат бöрјö сенатö кык депутатöс. Штатјасын јöзыс абу öтмында, но закон тајөн оз лыддыс. Сизим миллион јöза Нју-Йорк бöрјö кык депутатöс, 100000 морт олыса штат сјажö бöрјö кык депутатöс. Англијаын, озыр классö принадлежитыс бöрјисныс öти гöлöс получајтö олан местас, а мöд сені, кöни сјöимейтö недрвижимöй имушествосö. Советскöй Сојузлөн бöрјисан закон обеснечивајтö вескыд бöрјисан право, мöдногөн-кö, депутатјассö вескыд бöрјисöмјас пыр бöрјöм. Советскöй бöрјисан закон лöсöдö збылыс гусөн гöлöсүйтöм. Бöрјисöмјас вылö помещенијеын бжүллетенјас заплнитöм вылö торјöдсö öти комната, кöни гöлöсүйтиг дырјис гöлöсүйтисејас кыңкі некодлы оз поз лонн.

Аскадә да бур качества турун сдайтны государствоы

Руч сельсовет увса колхозяс организованнә
сдайтны государствоы турун.

„Бережно“ колхоз сдәйтис бур качества турун
20246 килограмм лбә 52,6 процент договор динә.
„Гөрә слуда“ колхоз—52 прөч. договор динә, КИМ
нәма колхоз 38 прөч. договор динә.

Тәјә колхозяссыс чуксаләны ас бәрсаныс вәт-
чыны „Асја кыа“ да Красин нәма колхозяссәс.

А. П. УЛЬНЕРОВ.

Шуда олөмыс ағәә Сталинлы

Анна Фед. ВОРОБЬОВА—колхозница

Сижә ыжыд лготајасыс, Тајәс оз төд мијан томјәз
кодјас сетчәны мијан Ко- да на пөвсыс код сурә-
ми АССР-са колхозяслы јас оз донјавны. Әнијасә.
ВКП(б) ЦК да ССР Со- донјавтөмыс медвоәсә
јузса Совнарком шуөм петкөдчө ужын.

серти, зев бур делә. Збы- Вөли-кө ескөн ме кәв
лыс шуа, мыј меным быд- 40 арәса, јона-на і веләд-
сән кокныджык да до- чә да ужалә. Әни-әд быд-
лыджык лоис, кор вәма- сән лубә і ужавнытә,
телнәја кывзи висталәмсә мыј ужалан, сижә і бостан.

Партија да правительство Менам мужиклы сә-жә
быдлун тәждысәны мијан 60 арәс-нин, но пөрыс-
олөм вәсна. Машинајасыд лун пондаыд колхозын
колхозјасын уна. Әни бы- быд мортлы уж ем тыр-
дөн чувствутам, мыј ужав- мымән, мед вөли сөмын
ны вәзә дорыс јона кок- окотаыд.

Машинәдн ужавны кок- Колан војасә-кө ми ас-
ныд дај наныд озжык ланым честнәј ужән бост-
вош. Ми важән машинај- лывлим колхозыс нансә
сән ужаләм јылыс весиг і меда унаән, таво бос-
думыштыны ег лыстлө. там нөшта-на унжыкөс.

Ағәә Сталинлы мијан Ағәә Сталинлы мијан
вәсна тәждысөмыс да вәсна тәждысөмыс да
нөшта на гажажык шуда нөшта на гажажык шуда
олөм нуөдөмыс!

„Комі котыр“ колхоз.

Јонмөдны дисциплина!

Колхозјасә поздысөм вра- Колхозјасә поздысөм вра-
јас асыныс подрывнәј ужсә лын, бригадјасын, колхознәј
медвоәсә вескөдәны колхознәј масса пөвсын.
дисциплина торкөм вылө. Уст- Председатель објазан ко-
немыс „Селкор“ гижә: „Јуби- тыртны колхознәј массабс
леј“ колхозса щөтовод Сер- тырмымән кәрым ләсәдөм
геј Иванович Карманов лоө вылө, бригадын дисциплина
вөвлөм купечлән пи. Медым јонмөдөм вылө, нан ідралиг
торкны турун пунктөм, тајә кежлө бура ләсәдчөм вылө.
щөтоводыс аслас мамыскөд А думыштыс-ә тајә торјас
медвоәсә котыртис торјән пук- јывыс Мишарин? думыштыс-
тысөм да та вылө-жә ышөд- ө сы јылыс, мыј аслас јүм-
лис і мукөдјассә, но сылыс өн Мишарин кистө колхознәј
преступнәј ужсә ердөдисны дисциплинасә?
2-өд бригадаса колхозникјас „Крестанскөј газета“ кол-
да сувтөдәны общәј собра- хозса шлен, коммунист—сту-
није вылө сорни Кармановс дент М. В. Митусев локтис
колхозыс вөтлөм јылыс.“ өни отпускә да ужаләм пид-
Колө чајтны, мыј общәј дә лун-лун јүб. Јүбмас щби
собраније сәгласитчәс брига- кысқома і завхоз Ів. В. Ми-
даса шленјас корөмән да тушевөс,—гижә мијавлы сел-
вөвлөм купеч пөсө оз сөмын кор Лодыгин.—Коммунисты,
вөтлыны колхозыс, но і ферт-жә, колө лоны пример,
корасы советскөј судлыс өн колхознәј масса пөвсын, но
примитны сы вылө чорыд на нинөмыс тајә Митусевлән абу“
казаније.

„Мијан „Буфоновец“ кол- Гөгрөвөмән, мыј јуыс јөз
хозыс председатель Степан сөмын торкөны колхозын
Алексејевич Мишарин да зав- дисциплинасә, колхозникјас
хоз І. А. Напалков колхознәј да колхозницајас зев јона дү-
массалы петкөдлөны дурнәј витөны поведенијесә Митусев-
пример. Колхозникјас да кол- шевлыс. І најә правөс! Од от-
хозницајас ужалөны виз вы- пускас петигөн школаыс пу-
лын, а председатель да зав- товкасә сетис Митусевлыс ез
хоз кујим лун чөжөн јүбны јүм вылө да колхознәј ма-
вина. Колхозса председатель салыс недовольство кыпөдөм
сөмын на өтчыд ветлис виз вылө. Турун пунктөм вәсна
нөти оз тәждысә, а сы пиддә быднөгыс зилө аслас јүмөн
торкны дисциплинасә“,—тајә тыртысә“,—тајә гижә мијан селкор „Варыш“.

Әнија кывкутана кадө кол- Колө јавитны пөшшадатөм
хозса руководителлән јүм тыш колхознәј дисциплина
лө ыжыд преступленјеөн тиш колхознәј дисциплина
Председателлән,—лоб-кө сижә торкыјаскөд, кәткүшөм ічөт
нәј настоящәј руководителән, формадн сижә ез петкөдчы.
а оз ло антиколхознәј эле- І став тајә фактјас вылас
мобилизүтны колхознәј масса-
бс честнәја да добросовест- нәја ужаләм вылө, колхознәј
дисциплина луныс-лумө јон- мөдөм вылө.

Колө јавитны пөшшадатөм тыш колхознәј дисциплина
торкыјаскөд, кәткүшөм ічөт формадн сижә ез петкөдчы.
І став тајә фактјас вылас мобилизүтны колхознәј масса-
бс честнәја да добросовест- нәја ужаләм вылө, колхознәј
дисциплина луныс-лумө јон- мөдөм вылө.

Колө јавитны пөшшадатөм тыш колхознәј дисциплина
торкыјаскөд, кәткүшөм ічөт формадн сижә ез петкөдчы.
І став тајә фактјас вылас мобилизүтны колхознәј масса-
бс честнәја да добросовест- нәја ужаләм вылө, колхознәј
дисциплина луныс-лумө јон- мөдөм вылө.

Колө јавитны пөшшадатөм тыш колхознәј дисциплина
торкыјаскөд, кәткүшөм ічөт формадн сижә ез петкөдчы.
І став тајә фактјас вылас мобилизүтны колхознәј масса-
бс честнәја да добросовест- нәја ужаләм вылө, колхознәј
дисциплина луныс-лумө јон- мөдөм вылө.

Колө јавитны пөшшадатөм тыш колхознәј дисциплина
торкыјаскөд, кәткүшөм ічөт формадн сижә ез петкөдчы.
І став тајә фактјас вылас мобилизүтны колхознәј масса-
бс честнәја да добросовест- нәја ужаләм вылө, колхознәј
дисциплина луныс-лумө јон- мөдөм вылө.

Буржуазнәј странајасын гөлдәсуитиг дырјыс вөчсәны
уна злоупотребленијяс. Бөрјысигас гөлдәсјасыс чув-
ли оз вузавсыны да оз нөб- сыны, кыгә, например, тајә
вөчсә Америкаын. Сәни і вескыд террор паныд рабо-
чөјјаслы, кодјассәс пөдозре- вәјтөны коммунистјаслы сәм-
патияын, сәни і гөлдәсәсө лыдәгөн грубөј мошени-
чествөјяс.

Мијан странаын делө вы- лын обеспечивәтсә став
националистјаслән интерес- јасыс, кәткүшөм налән ез
вөв лыдыс. Бөрјысан закон- лән 22-өд статја устанав-
ливајтө, мыј Националист- јаслән Советө бөрјысөмјас
кузә бөрјысан округјас лөбд- сөны принцип серти: 25 округ
быд сојузнәј республика ку- за, 11 округ быд автоном-
нәј республика кузә, 5 округ быд автономнәј област кузә
да 1 бөрјысан округ быд националнәј округын. Націо-
налистјаслән Советө бөр-

јысөмјас кузә быд бөрјысан округ мөдөдө өти депута-
төс.

Советскөј бөрјысан закон бөрјысигјас дырјә обеспе-
вајтө меда демократическөј пөрадөк кандидатјассәс вы-
ставлајтөмын. Бөрјысан за- конлән 56 да 57 статјас
зев јаснөја да точнөја виста- лөны, мыј Верховнәј Советө
кандидатјассәс выставлајтө- мын правосө имејтөны ком-
мунистическөј партинәј орга- низацијајас, профессионалнәј
сојузјас, кооперативјас, том- јөз организацијајас, культур-
нәј обществөјяс. Сесса „кандидатјассәс, выставлајтө-
мын правосө осуществлајтө- ны обществөннәј организаци-
јајаслән да ужалыс јөз обще- ствојаслән кыгә централнәј
органјас, сәни і налән респуб- ликанскөј, крајевөј, област-
нәј да районнәј органјас, сә- жә і предпрјатјяјасын рабо-
чөјјаслән да служашчөјјаслән, воинскөј частјасын—красно-
армејцјаслән общәј собра-

нијяс, а сәжә і колхозјасын крестаналән, совхозјасын—
совхозјасса рабочөјјаслән да служашчөјјаслән общәј соб-
ранијяс“ (57 статја). Тащөм збыл социалистическөј демок-
ратизмыс СССР-са Верховнәј Советө бөрјысиг дырјә, кодөс
оз поз адзыны да оз вермы лоны нөти буржуазнәј го-
сударствоын.

Мијан бөрјысөмјас—збылыс народнәј бөрјысөмјас. Аслас
обществөннәј организацијајас пыр народ кутас индавын
депутатјассәс. Кандидатјассәс выставитыс быд организација-
лы, кодөс (кандидатјассәс) за- регистрүртөма окружнәј
бөрјысан комиссијајасын, чест- нәј советскөј быд граждәнин-
лы сетсә полнәј позанлун нуөдны агитација аслас кан-
дидат вәсна. Та вылө госу- дарство сетсә став средство-
јассәс—собранијяс вылө помещенијяс, бумага да
типографја.

СССР-са Верховнәј Советө бөрјысөмјас кузә расхөдјасыс

вөчсәны государство щөт вылө. Советскөј странаын
депутатө выдвинөтөм канди- датлы оз ков думәјтны нә
залогјас сетөм јылыс, нә помещенијяс мынтөм јылыс.
Англијаын-жә, например, де- путатө кандидатјаслы колө
сетны залог 150 фунт стер- линг (1500 шәрт пунтиән), і за-
логыс мунас казнад, канди- датураыс оз-кө чукөрт став
сетөм гөлдәсјасыс көкјамыс јукбисө. Японияын сәжә
колө сетны уна сөм.

Мијан бөрјысан закон пер- вөј статјасын да медбөрја
статјасыс вескөдөма сы вы- лө, медым не сөмын сетны
бөрјысан правојассәс став граждәнаыслы, но і обеспе-
читны бөрјысөмас зик став граждәналыс участвүтөмсө.
Общәј правлө дырјә—өти бөрјысан участөк 500-сан
2000 бөрјысысөз—закон тәждысөмөн предсүматри-
вајтө, мыј торја војвыс да асывыс районјасын, көни сикт-
(ПОМСӨ ВІРӨД 4 стр.)

Јапоніјаса крестаналон олөм

Став мірлы тōдса, мы јапонскōј буржуазіја, помещікјас да војенщинагōтовічōны выл, кызі најō еіјбс шубны, „ыжыд војна“ кежлō. Јапонскōј палачјас заводітисны-мін кіетны вір-сō китајскōј јōзлыс. Выл, ыжыд војна кежлō вооруженіејас гōтōвītōм требујтō ыжыд средствојас - мільардјас. Тајō средствојасыс быд воō ассігнујтчōны вооруженіејас выл да ставнас течсōны Јапоніјаса рабочōј класс да крестана иелпомјас вылō. Крестаналон положеніејас зев сōкыд. Шыгјалōм, корысалōм, рōзōрītчōм—со „мічлуныс“ јапонскōј крестана основнōј массабелōн. Талы помканас медвоз лōб сіјō, мы крестаналон абу муыс. Тōдса, мы ј 160 сурс јапонскōј помещік, кодјас лōны неуна 3 прōчентыс уна став землевладелецјас дīнō, владејтōны 42 прōцент муōн да сесса медса бурмујаснас. 5500000 крестанскōј двор імејтōны бсталанōј кōчан мусō, сесса

1500000 двор зікōа оз імејтны кōча вылō му, а 2500000 крестанскōј двор імејтō га жынјыс ешажак площада участокјас. Тащōм положеніе дырјыс 75 прōцент вылō крестанскōј населеніејас оз вермы вердчыны муыс бостōм доходјасōн да вынужден мунны батракјасōн помещікјас ордō лōбō кабалнōј условіејасōн арендујтны налыс мусō.

Помещікјас бостōны ыжыд аренднōј плата крестаналыс му арендујтмыс, бостōны 40-60 прōцентōа урожајсō. Сы кызі крестанство мынтō государстволы налогјас, ыждаыс кодлōн лōб 20 прōцент крестанскōј доход дīнō. Ыжыд нуждаыс заставлајтō крестанаōс уждысны кулак-ростовщікјаслыс да капіталістическōј банкјаслыс. Јапоніјаын крестаналон ужјōзыс лōб 10 мільардыс унжык іјен. Со кызі крестаналыс положеніесō гіжō јапонскōј журнал „Ніпон Хіреон“: „Сельскохозяјственнōј крі-

зис кадō Јапоніјаын ставнас ырōдōма крестаналыс доходјасō. Крестанство некор ез вōвлы тащōм положеніејас, кущōмынōн“. Газета „Санај ундо цусін—гіжō: „Јапонскōј сіктлōн корысалōмыс воіс-нн сеччōа, мы век іонжыка кылō сіктса јōзлōн нораа ојздыс“. Сіктын шыгјалō 2500000 семја, 10-12 мільон морт.

Крестаналон сōкыд положеніејас кыпōдō најбс асыныс положеніесō бурмōдōм вōсна тышō. Век јонжыка јосмō сіктын классвōј тыш. Крестана тышынōтī показателōн лōб крестана да помещікјас костын конфликтјаслōн содан лыд. 1928 воын јапонскōј сіктын вōлі зарегістрірујтōма 1866 конфликт, 1932 воын—4000, 1935 воын—5512, 1936 воын—5497. 1937 во заводітис конфликтјас выл волнаōн. Економическōј тыш содōмкōдōтщōш паскалō сіжō крестанскōј массајаслōн політическōј актївност. Јапонскōј сіктын паскалō фашизмлы паныд, војналы паныд, крестанствоōс помещікјасōн да капіталістјасōн увтыртōмлы паныд народнōј фронт лōсōдōм вōсна двїженіе. Ыжыд уж нуōдō Всејапонскōј крестанскōј сојуз (дзен-коку Номін Куміај). Тајō организацијаас 100 сурсыс унжык морт, медсасō гōла олысјас да сельскохозяјственнōј рабочōјјас. Всејапонскōј крестанскōј сојуз выступајтōōтүва фронт лōсōдōм вōсна, кодлыс ідејасō, кызі тōдса, выставітис да защіајтō подполјеын олыс Јапоніјалон коммуністическōј партіја.

Во чōжōн народнōј фронт вывса двїженіе Јапоніјаын вōчїс ыжыд успехјас. двїженіесō вдох новлајтō јапонскōј коммуністическōј партіја.

Канал Москва-Волга.

Величайшая стройка второй пятилетки, начатая в 1933 г. — канал Москва — Волга, закончена 15-го июля. Канал открыт для пассажирского и грузового движения. Общее протяжение канала 120 километров. Канал будет: 1) снабжать столицу СССР — Москву волжской водой, 2) обводнит Москва-реку и 3) соединит ее кратчайшим судоходным путем с Волгой.

Кујим строга...

** Трена сіктын селпоса вузасыс Јефїм Тїмушев обмерівајтō нōбасысјасōс. Сіа, јул 22 лунō Тїмушевōтī гражданилды вузаліс 2 метра лōз шōк. Тајō кускыс сулалō 30 шайт, а Тїмушев бост іс 60 шайт. Та кызі Тїмушев, вузасыс нїмōн пōлзујтчōмōн, спекулрујтō бокыс ваялōм тōварјасōн.

МЕШКОВ

** Ручса култура керка новлōсōмын нїмсō. Сени некущōм културно-массвōј уж оз мун. Лун—лун бōдсас ошалō ыжыд томан.

Мыјла бара Павла Поповалы мынтōны уждонсō? дашкō керкаыс-лыс корпуссō вїздыс?!

РАСОВ

** Ручса селпоын вузасыс Јудїн макулатура вылō ісползујтō мїјан Советскōј писателјаслыс произведе-ніејас, кодбс роч вылыс вуждōма комї кыв вылō. Тōдса-ō тајō сел-носа правленіејелы? ЗУРЫД Ш.

Отв. редактор
Н. П. МАКГИМОВ.

Упол. Облита №1545. Тираж 1050 экз.
с. Устькулом, Коми АССР.

Бōрјысан закон колō тōдны быд ужалыслы

(Пом. Заводітчōмсō вїзōд 2 да 3 стр.)

јасыс ічōтōс, бōрјысан участкјассō позō организујтны сени, кōнї јōзлōн лыдыс не-ешажык 100 мортые.

Суднојаслы, кодјас бōрјысан лунас лōбны плаваніејас, болніцајаслы, санаторіјајаслы, роділнōј керкајаслы, инвалидјас керкајаслы бōрјысан закон лēзō котыр-ны бōрјысан участкјас, ем-кō сени не ешажык 50 бōрјысысыс. Воінскōј частјаслы да војсковōј соједїненіејаслы бōрјысан закон предусматривајтō бōрјысан участкјас котыртōм, ем-кō сени не-ешажык 50 да не унжык 1500 бōрјысыс.

Бōрјысōмјас кутасны мунныōтī ужавтōм лунō 6 час асывсан 12 час војōа. СССР-са Верховнōј Сōветō бōрјōм депутатōн кутас лыдысены сїјō, кодї пōлучитас жынсыс унжык став гōлōссыс, кодјассō сетōма округас да прїзнајтōма дејствітєлнōјјас-ōн.

СССР-са Верховнōј Сōветō бōрјысōмјас кежлō лōсōдчōмōн, ужалыс јōзлы

колō нōшта-на вылō кылōдны асыныс революціоннōј суслун. Колō помнїтны, мы јапоно-германскōј фашистскōј агентјас—трōцкістјас, зїнов-јевејас, бухарінејас, тајō шпїонјасыс, вредітелјасыс, дїверсантјасыс да убїцајасыс да народлōн мукōд врагјасыс кутасны быднōгыс зїлны ісползујтны бōрјысōмјассō асланыс вражескōј целјас вылō. Аскадō ердōдны врагōс—сватōј мог быд гражданилōн. Оз поз лēзны Сōветјасō нōнї фашистскōј вырōдокōс!

Сталінскōј Конституціја да бōрјысан закон сертї предстојашщōј бōрјысōмјас нōшта јонжыка топōдасны народнōј массајасōс Ленин—Сталін партіја гōгōр, народјас великōј вожд Сталін јорт гогōр. Ужалыс јōз бōрјасны сещōм Сōветјас, кодјас, коммуністическōј партіја да великōј Сталін јорт вескōдлōм улын, нубдасны мїјан страна-ōс коммунизм выл побед-јасō.

А. Арнадјев.

І. Бобров.